

OSTATNIE WIADOMOSCI

KRAKOWSKIE

10
GROSZY

10
GROSZY

Rok III.

Kraków piątek 4 sierpnia 1933

nr 214

Entuzjastyczne powitanie kpt. Skarżyńskiego

Cała Warszawa wyległa na ulice

Nic już teraz nie stoi na przeszkodzie, by ujawnić tajemnicę chwilowego „zaginięcia” kpt. Skarżyńskiego. Mamy go już między sobą! Zdrowego, radosnego, zażenowanego tylko żywiołowym entuzjazmem, z jakim powitała lotnika stolica. GDZIE PRZEBYWAŁ KPT. SKARŻYŃSKI?

PAT. podał wiadomość ściśle; istotnie kpt. Skarżyński odleciał z lotniska St. Ingliber pod Białymostem i, nie lądując nigdzie, po przełocie 1300 kilometrów, jednym skokiem osiadł w Łodzi, dokąd przybyły jego małżonka, p. Julia Skarżyńska i jeden z jego przyjaciół.

Miejsce pobytu kpt. Skarżyńskiego trzymane było w jaknajściślejszej tajemnicy do tego dnia, że nie wiedzieli o nim nawet wyżsi lotnicy wojskowi.

Natychmiast po przylocie awionetka RWD-5bis została ukryta w hangarze, gdyż ludzie znają ją dobrze z licznych fotografii i obserwacji w locie.

Kpt. Skarżyński skrupulatnie unikał zetknięcia się z ludźmi, opragnac należycie wypocząć przed przylociem w stolicy.

Czuł się doskonale, mimo, że pracował ciężko przy montowaniu samolotu. Pobyt w Brazylji mimo, że tak radosny, był przecież dość wyczerpujący. W dodatku nabawił się tam kpt. Skarżyński gryby, co go też wyczerpało.

Wczoraj po południu kpt. Skarżyński zasiadł znów u sterów swej awionetki i wleciał z Łodzi do Warszawy.

PRZYGOŃTOWANIA W STOLICY NA PRZYJĘCIE KPT. SKARŻYŃSKIEGO

Już w godzinach południowych miasta przybrało odświętny wygląd. Domy przybrano chorągiewkami.

Uposażenia urzędników na rok 1934-35

Ministerstwa i urzędy centralne opracowały już projekty budżetowe na rok 1934/35 w działkach wydatków personalnych. Jak informują agencję PID ze źródeł miarodajnych, liczba etatów urzędniczych i wydatki na uposażenia preliminowane są na rok przyszyły w tej samej wysokości, co w bieżącym roku.

Płace na Śląsku

Minister opieki społecznej nadał moc obowiązującą z dniem 1 b. m. o rozrządzeniu specjalnej komisji pojednawczo-rozjemczej w Katowicach z dnia 26 lipca b. r. w sprawie płas w kopalnictwie węglowym, koksownicach kopalniach i brykietowniach na terenie górnośląskiej części województwa śląskiego.

Jak wiadomo, orzeczenie to obniżyło płace robotników o 6 proc., w Owa rectwie Rybnickim zaś — o 9 proc.

GIEŁDA

Dolar 6,66, rubel złoty 4,81. Obrót dewizami mały. Pożyczki państwowe mocniej, listy zastawne niejednolite, dla akcyj tendencja mocniejsza.

Około 4-ej na ulicach Warszawy zaczął się niebwywały ruch. Tłumy ludzi pośpieszły na lotnisko. Inni ustawiali się tuż w czasie wzdłuż wyznaczonej trasy, na której zapowiedziano przejazd korowodu samochodów z kpt. Skarżyńskim na czele. Szczególnie obsadzone zostały ulice, przylegające do lotniska. Każdy chciał zobaczyć choćby sylwetkę lotnika i jego awionetki na tle pogodnego nieba, przez które zrzadka tylko przeciągały obłoki. Ulice Topolowa, Nowowiejska, Śniadeckich, pl. Unii Lubelskiej zalały tłumy ludzi. Cała Warszawa, zda się, zgromadziła się na tych odcinkach.

Rzucił się w oczy niezwykle liczny zjazd samochodów, motocykli, rowerów.

LECI!

Jeszcze przed zapowiedzianą godziną nierzal rozlegał się fałszywy alarm: „Leci!” Morze głów ludzkich falowało silniej, ale „znawcy” wyjaśniali: „To przecież P-7”, a nie RWD-5. Istotnie, niejednokrotnie brano inne samoloty za awionetkę kpt. Skarżyńskiego.

Wreszcie — okrzyk „leci!” stał się hukiem. Leciał naprawdę — zwycięzca oceanu, kpt. Skarżyński na czele honorowej eskadry samolotów wojskowych.

Masy ludzkie ogarnął żywioły entuzjazm. Okrzyki gęszły warkot potężny samolotów.

POWITANIE

Przed wylądowaniem kpt. Skarżyński okrążył lotnisko.

Natychmiast po wylądowaniu kpt. Skarżyński przywitał się ze swoją żoną, oczekującą na lotnisku i grono kolegów-oficerów doprowadziło go do loży rządowej, gdzie znajdował się p. premier Jędrzejewicz i gen. Fabrycy. Kpt. Skarżyński zameldował się w loży rządowej, gdzie został udekorowany orderem „Polonia Restituta”.

Kpt. Skarżyński podszedł następnie do głośnika radiowego i w krótkich a prostych słowach wygłosił powitanie.

Orkiestra wojskowa odegrała hymn i tysiączne tłumy zebrane na lotnisku krzyczały „niech żyje!”

Kapitan Skarżyński zasiadł następnie w samochodzie, na którym objechał lotnisko.

Szczególnie imponująco wy-

padł przejazd samochodów w szpalerze ludzkim do pl. Unii Lubelskiej, gdzie kpt. Skarżyński złożył wieniec po nominacji Poległych Lotników.

Korowód samochodów z samochodem, wiozącym kpt. Skarżyńskiego, na czele, ruszył następnie przez Bagatela do Belwederu, gdzie złożył paraminutowa wizytę, a następnie Aleja mi. Koszykowa, Marszałkowska, Kredytowa, Traugutta, Krakowskim Przedmieściem do Zamku wśród niemiłkających okrzyków tłumów, obrzucających pentynami, konfetti i kwiatami.

Po złożeniu wizyty na Zamku kpt. Skarżyński powrócił w Al. Ujazdowskie pod siedzibę Aero klubu, gdzie nastąpiło rozwiązanie nie samochodów.

W lokalu Aeroklubu kpt. Skarżyński został przyjęty tradycyjnie „lampką wina” i złożył krótkie sprawozdanie ze swego lotu.

Dziś kpt. Skarżyński złożył wieniec na grobach ś. p. majora Łdzikowskiego oraz ś. p. Zwirki i ś. p. Wigury.

Wieczorem będzie podejmował kpt. Skarżyńskiego bankietem Aeroklubu.

W najbliższym czasie kpt. Skarżyński uda się na urlop od poczynków.

Stracenie czterech komunistów za zabójstwo w dniu „krwawej niedzieli”

BERLIN (PAT) — W Altonie stracono wczoraj 4-ch komunistów, skazanych na śmierć za zabójstwo 2-ch szturmowców pod

czas starć z komunistami, jakie miały miejsce przed rokiem, w związku z „krwawą niedzielą”.

Premjer pruski Goering nie

skorzystał z przysługującego mu prawa łaski, m. in. dlatego, aby dać odstraszący przykład na przyszłość.

Karabiny maszynowe przeciw strajkującym górnikom

BROVNSVILLE (Pensylwania.) — (PAT). — Podczas starć, jakie wywiązały się między strajkującymi górnikami a strażą kopalni, 10 osób zostało

rannych. Gubernator stanu ogłosił stan oblężenia, wysyłając na miejsce zaburzeń milicję, uzbrojoną w karabiny maszynowe.

Według ostatnich oficjalnych

danych, w szpitalu znajduje się obecnie 16 ofiar starć. Jeden ze strajkujących zmarł w szpitalu z odniesionych ran. Liczba strajkujących górników sięga 30 tys.

Wybryk niezadowolonych

Po nieudanej demonstracji przeszli do Niemiec

KATOWICE, (PAT). — W dniu 1-go sierpnia znaczna grupa bezrobotnych niezadowolona z wysokości wypłacanych przez urząd gminny w Nowej Wsi zasiłków, odmówiła przyjęcia ich zamierzała urządzić demonstrację w gminie Nowa Wieś i miejscowości Czarny Las.

Nieodpowiedzialny ten krok obalał wśród okolicznej ludności zrozumięciem oburzenie.

Członek klubu sportowego zakłuty nożami

Przed kilku dniami na ulicy Pawiej 5 dokonano tajemniczego napadu na 17-letniego Abrahama Rozenberga (Pawia 32), członka klubu sportowego „Hapeol”. Klub ten znajduje się pod wpływami partii politycznej „Poalej-Sjon” prawicy. Napadu dokonali komuniści. Rozenberg otrzymał osiem ran nożowych i odwieziony do lecznicy „Omega” zmarł.

Sprawa przedstawia się jak następuje: Na Gęsiej 14 odbywało się zebranie poalejsjonistów. Na zebranie to wtargnęło około stu komunistów, usiłując je rozbić. Milicja poalejsjonistyczna, w skład której wchodził członek klubu sportowego „Hapeol” przepędziła komunistów i poturbowała ich. Po zabranii komunistów na ulicy późnym wieczorem napadli na po-

szczególnych członków milicji i odgrywali się.

Między innymi napadnięto także i na Rozenberga, który, broniąc się, jednego z napastników zdołał zatrzymać. Wtedy ten ugodził Rozenberga nożem w bok. Rozenberg upadł na ziemię. Napastnicy dopadli do leżącego na ziemi Rozenberga, zadając mu szereg ran nożowych. Walce sportowca z komunistami przyglądało się wiele osób, wszyscy jednak stali zdala, obawiając się interwenjować. Po dokonaniu napadu napastnicy zbiegli.

Policja wszczęła energiczne śledztwo w poszukiwaniu zabójców. Zdaje się jednak, że sprawa będzie trudna do wykrycia, bowiem jedyny, kto mógłby poznać zabójców — był Rozenberg, a ten już nie żyje. A inni, choćby nawet poznali, to z obawy przed zemstą, będą milczeli.

Lusieńka!...

Takie nosi imię bohaterka naszej powieści, w której opisane są wstrząsające do głębi losy dziewczęcia, wypędzonego z domu rodzicielskiego, ponieważ potknęła się na śliskiej drodze życia.

Powieść ta p. t.

„SHAŃBIONA”

której druk rozpoczniemy wkrótce będzie Was trzymała w nieustannym napięciu,

96. Zeszyt

Sensacyjnego romansu z życia wyższych sfer towarzyskich p. t.

SIOSTRA MARJA

do nabycia we wszystkich kioskach krakowskich oraz w DROKARNI MONOPOL, NA GRÓDKU 2

Amerykańska „rewolucja“

Zarządzenia prezydenta Roosevelta nazwaliśmy przed jakimś czasem rewolucyjnymi. Dalszy bieg wypadków potwierdza nasze ówczesne wypowiedzenie. Prezydent Stanów Zjednoczonych zabrał się ze swoimi pracownikami bardzo energicznie do dzieła uzdrowienia życia gospodarczego. Naturalnie trudno jest w chwili obecnej przesądzać rezultaty tej pracy, nie ulega natomiast żadnej wątpliwości, że będzie ona miała duże znaczenie i dla innych krajów.

Dotychczas trwa walka niemal o nowy ustrój gospodarstwa narodowego. Walka zresztą odbywa się nawet w dość dramatycznych okolicznościach. Wystarczy wspomnieć bowiem, że obok oporu np. kartelu stalowego odnośnie do t. zw. Kodeksu Pracy wy-

buchty strajki robotnicze celem zmuszenia przemysłowców do uznania Kodeksu Pracy oraz innych warunków robotniczych.

Władze rządowe na czele z Radą Odbudowy opracowują w dalszym ciągu szczegółowy plan akcji zatrudniania bezrobotnych oraz wprowadzenia w życie wspomnianego już Kodeksu Pracy. 700 tysięcy przemysłowców podporządkowało się już planom gen. Johnsona. Uczyniły to już również niektóre giełdy, ale poszczególne trusty trwają w opozycji. Gen. Johnson trwa mocno przy swoim Kodeksie Pracy i posiada moralne poparcie większości społeczeństwa amerykańskiego. Jest przekonany, że w końcu zwycięży i cały przemysł i handel przyjmie dobrowolnie nowe warunki pracy i płac dla robotników i pracowników. W ten sposób — dzięki całemu szeregowi innych już wydanych zarządzeń — cały przemysł amerykański zostanie poddany kontroli organów państwowych.

Ameryka przechodzi więc w okres gospodarki „planowej“. Ale w cudzysłowie, gdyż cała akcja prezydenta Roosevelta mi-

mo wszystko posiada wiele cech improwizacji. Wolno wątpić, czy obejmując władzę, miał te plany, których w tej chwili broni. Raczej nie, jeśli sędzić po jego poprzednich wypowiedziach. Poprosu, uczyniwszy jeden krok i stanawszy wobec coraz to nowych warunków, zmuszony był do akcji. Posunął się do tego raczej wynikiem konieczności, aniżeli z góry obmyślanego planu. Oczywiście nie wyklucza to, że dalsza akcja prez. Roosevelta będzie już szła konsekwentnie po linii przyjętego i ustalonego planu.

Jak już przy innej okazji podkreśliliśmy, Ameryka zmierza środkami radykalnymi do uzdrowienia swojego życia gospodarczego. Szereg zarządzeń rządowych ma pierwszorzędne znaczenie społeczne. Zniesiono całkowicie dowolność w tej dziedzinie, która dotychczas panowała w Ameryce. Ustalono więc przede wszystkim pewne minimum wynagrodzenia i maksimum czasu pracy dla wszystkich pracowników, dalej wprowadzono rządową opiekę nad bezrobotnymi. Te rzeczy będą już trwały zdobycza świata pracy w Ameryce.

Likwidacja strajku w porcie gdyńskim

Naskutek porozumienia, osiągniętego na konferencji w urzędzie morskim pomiędzy przedstawicielami armatorów a Związkiem Transportowców, reprezentującym marynarzy, nastąpiła całkowita likwidacja strajku marynarzy statków handlowych w Gdyni. Armatorzy cofnęli samowolną obniżkę płac. Marynarze statków „Kraków“ i „Poznań“ wrócili do pracy. „Kraków“ popłynął już do Szwecji.

Wielka zabawa filmowa na wodzie

Amatorski Klub Filmowy K. M. K. A. (Chmielna 49 m. 3 tel. 637-42, 539-03) organizuje półtoradniową wielką zabawę filmową na luksusowym statku, jadącym do Płocka. Wyjazd wieczorem w sobotę, dnia 5 b. m. — przyjazd nad ranem w poniedziałek dnia 7 b. m. Program zabawy niezwykle urozmaicony: dancing, zdjęcia filmowe, fotografie, bridge oraz wiele niespodzianek. Ilość miejsc ściśle ograniczona. Bilety w cenie zł. 6.— i zł. 4.— do nabycia w K. M. K. A. Chmielna 49 m. 3.

RADJO

ROZGŁOSNIA WARSZAWSKA

7.00 Sygnał czasu i pieśń „Kiedy ranne wstają zorze“. 7.05 Gimnastyka. 7.20 Muzyka poranna. 7.52 Chwilka gospodarstwa domowego. 12.05 Koncert popularny. 12.35 D. c. koncertu z ogrodu „Bagatela“. 14.55 Muzyka z płyt. 15.35 Muzyka z płyt. 16.00 Program dla dzieci. 16.30 Drugi koncert kameralny. 17.15 Koncert solistów. 18.15 „Przodkowie pana Zagłoby“. 18.35 „Dla naszych orłów“. 18.45 Pieśń w wyk. chórów kozackich. 19.20 Kozmałtości. 19.40 Fejleton p. t. „Ze Stambułu — na Targi Wschodnie“. 20.00 Koncert popularny w wyk. Orkiestry P. R. 20.50 Dziennik wieczorny. 21.10 D. c. koncertu popularnego. 22.00 Muzyka taneczna z dancingu „Oaza“. 22.40 D. c. muzyki tanecznej z dancingu „Oaza“.

KONCERT RADJOWY Z UDZIAŁEM LUCYNY SZCZEPAŃSKIEJ

Dn. 3.VIII o godz. 20.00 w radiowym koncercie weźmie udział śpiewaczka, znana ze swego pięknego soprano, p. Lucyna Szczepańska, która odśpiewa arje i pieśni.

20 tragarzy na ławie oskarżonych

Wczoraj gmach stołecznego sądu grodzkiego przy ul. Krochmalnej, zapelniał się tragarzami, ścignietymi tam przez ciekawość dla procesu 20 swych towarzyszy.

Chodzi o zatarg „króla tragarzy“ dr. Łokietka ze związkiem t. zw. „czerwonych tragarzy“, należącym do związku nielegalnego. Zatargi pomiędzy obu grupami wybuchały na tle stanowisk najbardziej dochodowych przy halach Mirowskich.

Dr. Łokietek oskarżył tragarzy o konkurencyjnego związku, że w lipcu 400 osób dokonało on kilkakrotnych napadów na tragarzy z jego związku. Napa-

dy te miały charakter niezwykle groźny, gdyż „czerwoni tragarze“ występowali ponoć obficie zaopatrzeni w broń w postaci karabinów, pałek, a nawet w bomby!

Dr. Łokietek wniósł do sądu obszerną skargę, opisując szereg gwałtów tożsamość i fakty napałów. Zarzucił on swym przeciwnikom i groźby karalne: grozili oni mianowicie dr. Łokietkowi śmiercią.

Na ławie oskarżonych zasiadło 20 oskarżonych między innymi tragarze: Limonad, Kolański i Blankie. Oskarżonych broń, adw. Karniol. W imieniu oskarżonych występuje adw. kaci Dietrich i Wierzbowski.

Ten byk świadczy o nieostrożności i krótkowzrocznych posunięciach kierownictwa zakładu.

A wieczne tarcia personelu, brak harmonijnej współpracy — to też drobnostka?..

Obowiązkiem społeczeństwa jest czuwać, by metody wychowawcze były należyte. Studzieniec musi cicha i ciężka praca zrehabilitować czynny swych smutnej pamięci poprzedników. To też nie czas tam na niedociągnięcia i rwy wychowawcze.

Te słowa, skreślone o trosce o dobre imię zakładu i naszego wychowawstwa winny trafić, gdzie należy. Maskowanie prawdy prowadzi do tak horrendalnych rzeczy, jak proces dawnego Studzienca.

Wesoły Kacik

PECHOWY INKASENT

— Panie kupka, pójźcie pan do Łebkiewicza po pieniądze.

— Panie szefie on mnie znowu zrzuci ze schodów.

— No to co? Łebkiewicz mieszka na pierwszym piętrze, nic się panu nie stanie... A zresztą czy pan jest inkasentem, czy nie?

— Owszem, jestem. Najlepszy dowód, że już mam prawie wszystkie zęby wybite.

— Co robić, takie czasy nastały, ludzie nie chcą płacić. No, masz pan na tramwaj i jedź pan z Bogiem.

— Z Bogiem? Czy Bóg jedzie tramwajem? Niech pan szef da chociaż na taksówkę.

— Panie Kupka, niech się pan nie zapomina, ja nie jestem klientem.

Pan Kupka stuka do mieszkania Łebkiewicza.

— Kto tam?

— Panie Łebkiewicz, niech pan otworzy.

— Nie mogę, jestem przeziębiony, a zresztą niema mnie w domu...

— Przecież ja słyszę pana głos.

— Pan się myli! To mój syn.

— Niech pan otworzy. Mam pieniądze...

— Cooo?

Drzwi się otwierają, pan Kupka wciska się do mieszkania.

— Mam pieniądze... odebrać od pana. Mój szef już nie chce dłużej czekać.

— Niech nie czeka...

— Ja też nie mogę przychodzić codziennie. Nóg na loterii nie wygrałem.

— Racja. Poco przychodzić codziennie? Przychodź pan co czwartek.

— Szef mi powiedział, że bym nie wracał bez pieniędzy. Nie ruszę się, póki nie dostanę.

— Koniecznie chce pan dostać?

— No. Tylko bez rąk

— Woli pan nogą?

— Spróbuj pan tylko. Oj! Oj! Policja!...

— No co, panie Kupka, był pan u Łebkiewicza?

— Byłem.

— Dał panu coś?

— Czy dał? Chciał mi dać 5 razy w zęby.

— Ha, ha... Skąd pan wie, że chciał panu dać akurat 5 razy?

— No, bo gdyby nie chciał, to by mi przecież nie dał.

— A pan mu chociaż oddał?

— Cooo? Miałem mu oddać?

A czy to o moje pieniądze chodziło?

Napoleon Sadek.

Czy Pani spróbowała już „Amol“?

Skutecznym i przyjemnym zabiegiem okazał się powszechnie znany na Zachodzie i przez miliony ludzi używany środek kosmetyczny „Amol“. Działa orzeźwiająco i uspakaja nerwy. „Amol“ stosuje się przez wcieranie w skórę jako masaż, lub też przez dodanie płynu tego do kąpeli. Skutek jest natychmiastowy. Do nabycia w aptekach i drogerjach po zł. 1,70 za flakon.

Zwłoki Kasprowicza spoczęły u stóp Tatr

ZAKOPANE (PAT) — Wczoraj odczesnego ranka na drogach wiodących do Zakopanego panował ożywiony ruch. Delegaci górali z całego Podhala, oddziały młodzieży harcerskiej i kolonie letnie, oraz tłumy publiczności ciągnęły do starego kościoła, gdzie trumna Kasprowicza tonęła wśród wienców i kwiatów. Na długo przed rozpoczęciem nabożeństwa kościół wypełnił się publicznością. Z rodziny zmarłego przybyła wdowa Maria Kasprowiczowa, córka poety p. J. rocka z mężem, siostra zmarłego Anna Rolizadowa z Szymborza i brat Józef Kasprowicz z rodziną.

O godz. 9-ej rozpoczęła się msza żałobna śpiewana, którą celebrował proboszcz miejscowy, ks. dziekan Sobolak. Po nabożeństwie kondukt żałobny, ciągnący się przeszło na kilometr, ruszył w stronę Harendy, gdzie zgromadził się wielotysięczny tłum.

Z chwilą, gdy kondukt żałobny zbliżył się do Harendy, odezwała się sygnaturka kapliczki, która dała znać, że Jan Kasprowicz wrócił na wiecześnie pomieszkane do umiłowanej przez siebie ziemi podhalańskiej.

Po licznych przemówieniach przy dźwiękach marsza żałobnego i pieśniach duchowienstwa górale wnieśli trumnę do mauzoleum, gdzie złożono ją na wieczny spoczynek i zarzucono wiencami.

Na Harendzie zgromadziło się przeszło 10.000 osób, a fale radiowo-rosnośny na całą Polskę wiadomości, że Jan Kasprowicz spoczął w mauzoleum, wybudowanym przez wdzięcznych rodaków u stóp Tatr, które tak bardzo ukochał.

Rodacy!

Pozdrowienie śle Wam ludność polska w Gdańsku, wierna swemu puścianictwu dziejowemu, spadkobierczyni praw owiecznych, zakreślonych nie tylko traktatami, ale pracą stuleci polskich pokoleń gdańskich.

W huraganie o skarby nasze kultu ralne, narodowe i religijne trwamy na posterunku.

Walka ta o duszę dziecka polskiego, duszę młodzieży polskiej, duszę ludu polskiego, prowadzona jest przez żywioł wrogi środkami bez wyboru.

Lecz nie cofamy się! Zgodni, solidarni, zwracł w szeregach Gminy Polskiej, ramowej organizacji wszystkich Polaków w Wolnym Mieście Gdańsku odpieramy ataki sli przeważających.

Dopomóżcie nam Rodacy! Niechaj wrzuszą się serca Wasze na wieść, że tam u ujścia Wisły, rzek polskich Królowej — bracia i siostry Wasze w ciężkim codziennym zmaganiu bronią idei polskiej w Gdańsku. Znojny to trud.

Rudujemy Domy Ludowe, kaplice, kościółki, roztaczamy opiekę nad szkołami, zakładamy Towarzystwa Ludowe, Rolnicze, opiekujemy się niemł, prowadzimy walkę o realizację praw zagwarantowanych nam Traktatem Wersalskim, przeprowadzamy wybory do Sejm gdańskiego, do rad miejskich i gminnych, rozszerzamy prace oświatowo - kulturalną, urządzamy uroczystości narodowe, otaczamy biedną ludność opieką społeczną. Oto szereg najważniejszych prac Gminy Polskiej, decydujących o losie i przyszłości ludu polskiego w Gdańsku. A ten lud wiele ofiarny w miare swych możliwości, to ubogie rzesze robotnicze i rolnicze.

Dziś więcej, niż kiedykolwiek niechaj nam staną do pomocy wszech Rodacy - Obywatele!

Niechaj w całym Narodzie Polskim otworzą się dźwięki ofiarne. „Na pomoc Polonii w Gdańsku!“

Prosimy Was o to gorąco!

Gmina Polska

w Wolnym Mieście Gdańsku.

Zarząd: Prezes, Erazm Czarniecki, poseł na Sejm gdański; wiceprezes, ks. Bronisław Komorowski, proboszcz parafii św. Stanisława, wiceprezes, Antoni Lendzion, b. poseł do sejm i prezes Związku Zjedr. Zaw. Polskiego; skarbnik, Teodor Malszewski, radny miasta Gdańska; sekretarz generalny, Alfons Garyantesiewicz, magister praw.

Wszelkie dary prosimy przekazywać na konto Gminy Polskiej PKO Nr. 21040, lub na konto Gminy Polskiej w Banku Związku Spółek Zarobkowych, Oddział Gdańsk, lub na konto Gminy Polskiej w Banku Ludowym w Gdańsku.

Gdy kwitnie zdrada i sprzedajność

Za kulisami wojskowych sądów polowych

(m.) Podczas wielkiej wojny w wielu armjach szerzyła się zdrada i sprzedajność. Liczni szpiegowie sprzedawali zdobyte z trudem informacje nieprzyjacielowi za bajorne sumy.

Z zaraza tą walczone bez pardonu. Ten, na którego padło najmniejsze podejrzenie, stawał przed sądem polowym i wyrok zawsze brzmiał jednakowo: rozstrzelanie!

Nie odstraszało to innych od kontynuowania niecznej działalności, to też ilość... rozstrzelanych stale się zwiększała.

Bywały jednak wypadki, że pod słupkiem stawali i ludzie, którzy podobno tylko dlatego ginęli, że nie byli w możności udowodnić swej niewinności. Rozprawa bowiem odbywała się w tak piorunującym tempie, że mowy nie mogło być o dostarczeniu odpowiednich dowodów niewinności.

I oto teraz po 15-tu latach, od czasu wielkiej wojny, we Francji rodziny rozstrzelanych wszczęły starania u władz o rewizję procesów skazańców, choć wielu z nich dawno leży na cmentarzach.

W motywach zwracano stale uwagę, że przyczyna strasznych wyroków były intrzygi ze strony defenzywy wojskowej.

Prośby rodzin przedstawiono ministrowi sprawiedliwości, który dla położenia kresu uwłaczającemu wiadomościom o działalności kontrwywiadu, powołał komplet sędziowski, który miał rozpatrzyć wszystkie skargi.

Komplet sędziowski zebrał się w słynnym więzieniu, w Cherche-Midi, a wiec w mieście, gdzie w ciągu bezmała 4-let lat wykonano 18 wyroków śmierci!

W ponurej sali zebrał się sejmowaty, prokurator i obrońcy. Pierwszy wystąpił oskarżyciel.

W mowie nieszpikowanej patriotycznymi zwrotami, namiennej i ostrej, prokurator, który ongiś brał sam udział w sądach polowych jako czynny oficer, starał się wykazać, że nie należy teraz odkrywać kulis zmagani wojennych, za którymi w wielu wypadkach kryła się ohydna zdrada.

Obrońcy w kwiecistych mowach twierdzili niezmiennie, że nie chodzi o zdrajców, ale o tych, którzy padli ofiarami niesłusznym wyroków.

Na pierwszy ogień poszły sprawy skazanych tylko na podstawie decyzji bezpośredniego dowódcy. Np. niejaki Piotr Tertiu, szeregowiec 40 p.p., ujęty w chwili udzielania Niemcom informacji, został na mocy sądu polowego — rozstrzelany.

Nie przeprowadzano wówczas żadnego dochodzenia. Wystarczyło tylko doniesienie i Tertiu poszedł pod ślupek.

I właśnie dlatego, że nie ma żadnych dokumentów i obecnie sąd odrzucił prośbę o rewizję procesu.

Podobny los spotkał skargę por. Sulie, który w swoim czasie został skazany na 5 lat za samowolne porzucenie posterunku.

Jak się okazuje, por. Sulie krytycznego dnia zgłosił się na stację opatrunkową i tu opatrzone mu lekko natarta noga. Był to więc błąd pretekst wydobycia się poza linię okupu.

Znużony trwającą od kilku dni walką, por. Sulie usnął i przespiał 11 godzin. A gdy obudzili się słynna bitwa o Paryż była już rozegrana.

Wszyscy oficerowie z kompanii por. Sulie zginęli. Za ledwie por. Sulie zjawił się w dziesiątą kowanej kompanii, został aresztowany przez własnego sierżanta a w rezultacie skazany na 5 lat więzienia.

Lepiej za to powiodło się por. Suchonet, którego sprawę z kolei rozpatrzył sąd. Oto w czasie cofania się na oznaczony posterunek, por. Suchonet znalazł się o 30 klm. za... frontem.

Por. Suchonet został aresztowany i skazany na 5 lat mimo, iż tłumaczył się, że po zgubieniu mapy, zbłądził. Zachodził więc pytanie, czy porucznik bez mapy mógł odnaleźć miejscowość?

I dlatego zapewne sąd postanowił powołać świadków, celem

dokładnego rozpatrzenia sprawy.

Niezwykle dramatyczna scena rozegrała się przed sądem, kiedy stanęła 80-letnia niewiasta. Swego czasu skazano ją na 15 lat ciężkiego więzienia za szpiegowstwo.

Bezbębnymi ustami opowiedziała staruszka o swej niedoli. Miała męża i dzieci, których kochała zwierzęcą miłością. Gdy jej Niemcy zaproponowali „pracę”, zrozumiała, że jeśli odmówi, rodzina zginie śmiercią głodową. Zgodziła się. Przedostała się na teren wojenny i pilnie badała... Następnie — jak wynika z akt, staruszka dawała znaki nieprzyjacielskim samolotom.

Coprawa szpiega ujęto. Zarządzono natychmiast zmianę pozycji artyleryjskich, ale nie-

stety, bez skutku. Niemcy otrzymali bardzo dokładne informacje i ofiarami padło tysiące ludzi...

W chwili, gdy staruszka, płacząc starała się dowiedzieć swej niewinności, podając jako dowód, że dwóch jej braci zginęło pod Sedanem, prokurator popatrzał na szpiega i przypomniał sobie ów straszny dzień w 1917 r., kiedy zginęło wielu obywateli — żołnierzy, a po tem moment, gdy oskarżał obecną staruszkę!

Mimo zakleć staruszki, skargę jej odrzucono. I tak w ciągu dnia przed sądami przesuwali się widma wojny światowej.

Rozpatrzono już 14 spraw, a tylko dwie uznano za możliwe do zrewidowania.

Spodnie ministra wróżbą

dobrych lub złych zbiorów

W Sjamie, państwie w Azji, panuje dziwny obyczaj: gdy w Europie o złych czy dobrych zbiorach mówią sprawozdania o stosunku i kursy giełd zbożowych, w Sjamie rolnicy i kupcy wnioskuje o przebiegu zbiorów... ze spodni pana ministra rolnictwa.

Oryginalny ten pogląd i obyczaj nie ma w sobie ani krzty braku respektu dla ministra, który w tym kraju rolniczym jest osobą, zażywającą ogólnego szacunku.

Obrządek pierwszego siewu, który odbywa się w maju, gromadzi zwykle wielkie tłumy Sjamczyków, oczekujących z niecierpliwością ukazania się aut ministra. Gdy minister wysiadł już z auta, udaje się na przygotowany teren, tam kłękając i sadzi w ziemię ziarno ryżu. Po krótkiej modlitwie do Buddy minister podnosi się, wstaje, a tłum z natężoną uwagą obserwuje spodnie pana ministra. Jeżeli szerokie jed-

wabne spodnie uniosły się powyżej kolan — zbiory będą skromne, złe; jeżeli natomiast spodnie opadną zgrabnie na dół ku stopom — oznacza to, iż zbiory będą obfite i dobre. Jeżeli jedna nogawka się podniesie ku górze, należy w 24 godziny potem uprawić egzorcyzmy, aby zapobiec nieurodzajom. A jeśli znów — co jest najgorsze — spodnie się rozederą, bywajcie zdrowe żniwa! Ani jeden kłós się nie urodzi, ani jedna krowa się nie ociepli!

Ale to jeszcze nie wszystko. Gdy ta część obrzędu jest zakończona, pozostaje jeszcze obserwacja wołu z folwarku królewskiego. Dostaje on porcję żyta, owsa i ryżu. Jeśli odwróci się od tych przysmaków, nie zechce ich kosztować, — wszystko na nic, zbiory będą nieudane.

Dwa lata temu wydarzyły się obie okoliczności fatalne: spodnie ministra podarły się przy wstawianiu, wół nie chciał żerować ryżu. Prasa sjamska uderzyła na alarm i zażądała nietylko powtórzenia obrządku, ale i dymisji ministra rolnictwa!

Tymczasem minister, który był kuzynem króla, pozostał na swoim stanowisku, a zbiory wypadły tak obfite jak rzadko kiedy.

Obyczaj wróżenia ze spodni ministerjalnych jest tak zakorzeniony w Sjamie, iż nawet bogaci kupcy, którzy robią milionowe transakcje i byli w Europie, nie odważą się dokonać zakupu, lub sprzedaży, nie zapytawszy się wprzód o radę czarodzieja lub nie wyczekawszy obrzędu pierwszego siewu z udziałem ministra. Co kraj, to obyczaj!...

Królewskie rendez-vous

Król szwedzki Gustaw V obchodził niedawno 75-tą rocznicę urodzin. Popularny meznienie w swym kraju i lubiany, król otrzymał prócz prezentów stopy depesz i listów z różnych stron świata. Przy przeglądaniu tej poczty wpadł królowi w oczy prywatny liścik z uwagą na kopercie „ściśle poufne”. Sekretarz prywatny króla zostawił list ów nierozczyty, ze względu widocznie na uwagę, zalecającą dyskrecję.

Zaintrygowany tem król otworzył list i przeczytał: „Kochanie, czy możesz przyjść dzisiaj na nasze rendez-vous?”

Król zdumiał się nie na żarty. Wyznaczono mu rendez-vous w jego wieku? I któż to ośmielał się tak poufale tytułować J. Kr. Mość? Przyjrawszy się uważnie napisowi na kopercie, zauważył teraz dopiero król, iż list jest adresowany do marynarza, służącego na okręcie „Gustaw V-ty”.

Uwabiony szczerze tem quipro-quo, Gustaw V podyktował natychmiast depeszę do kapitana krawoznika, upoważniając go do udzielenia na wieczór urlopu wzmiankowanemu marynarzowi. Oczywiście ani kapitan, ani marynarz nie domyślił się, co było przyczyną tej interwencji króla.

Polowanie na żywe tanki

Raj hipopotamów w Kavirondo

Podróżnik i myśliwy zapalony, Norman Campbell, który przemierzył Afrykę środkową wzdłuż i wszerz, opowiada ciekawie historię o przygodach z hipopotamami, nazywanymi przez murzynów, żywymi tankami. Murzyńskie przysłowisko ma swoje uzasadnienie, porównanie hipopotama z tankiem jest i obrazowo słuszne, tak się okazało później.

Z hipopotamami w większych stadach spotykał się już Campbell w Kisumu, nad brzegiem jeziora Wiktorja. Naogół olbrzymy ten nie sa skóre do ataku, nie odznaczają się też napastliwością. Ciężkie i nieruchliwe z pozoru, gdy wpadną w wściekłość, poruszają się niezwykle szybko, biegna z niesłychanym rozpędem i trafiają po drodze wszędzie, co napotykała. Olbrzymia ich waga i masa, niezwykle grubą skórą i potężny, masywny kośćceć, sprawiają, że rozpędzony hipopotam sunie naprzód jak walec parowy, równając i obalając wszystkie przeszkody, żywe czy martwe. Stąd nazwa żywego tanku.

W starej, żelaznej motorówce, w towarzystwie sześciu murzynów tragarzy, wybrał się Campbell na poszukiwanie koni

rzecznych w zatoczce Kavirondo. Olbrzymi grzbiety i potworny łeb ukazały się na powierzchni rzeki, dając naukos ku motorówce. Zderzenie wydawało się nieuniknione. Campbell strzela na postrach, kula przechodzi o metr może przed łbem potwora, który znika pod wodą.

Zdawało się, że wszystko już w porządku. Za ledwie jednak motorówka odplynęła o sto metrów od miejsca spotkania, gdy potężne uderzenie w dno łodzi wstrząsnęło nią tak mocno, iż zdawało się, że stary gruchot rozleci się na kawałki. Murzyni podnieśli dzikie wrzaski i gotowi już byli wyskoczyć z łodzi, gdy wtem rozjuszony hipopotam ukazał się z prawej strony łodzi i już gotował się do złożenia wizyty. Potworny jego łeb z rozdziawioną szeroko paszczą wsunął się do łodzi, przednie łapy opierały się już o burty. Jeszcze minuta, a byłoby po motorówce. W tej chwili Campbell strzela raz po raz prosto w rozdziawioną paszczę. Potwór drgnął i zwolna pogrążył się w wodę. Na drugi dzień po zbadaaniu żelaznego dna łodzi okazało się, że jest ono wgięte mocno, tak silne było uderzenie, które wściekła bestja wystosowała w łódź.

Uroczystości ku czci Sobieskiego w czasie jamboree

Rocznica 250-lecia zwycięstwa Sobieskiego pod Wiedniem obchodzona będzie również na Węgrzech, które zawdzięczają królowi polskiemu wyzwolenie z pod jarzma tureckiego. Uroczystości te odbędą się we wrześniu.

Ponieważ jednak w sierpniu odbędzie się pod Budapesztem wszechświatowy zlot skautowy, postanowiono urządzić obchód, który da możność skautom całego świata uczcić króla Jana Sobieskiego.

Uroczystości te odbędą się w dniu 12 sierpnia w mieście Ostrzyhom, które król Jan III zdobył jedno z pierwszych i w pobliżu pod Parkanami stoczył zwycięską bitwę z Turkami. Obecnie znajduje się tam tablica pamiątkowa, przy której stanie pomnik Jana Sobieskiego.

Program uroczystości harcerskich ku czci króla Jana III przewiduje mszę świętą w Bazylice, gdzie król wysłuchał mszy dziękczynnej po bitwie, akademję, składanie wieńców, gry wojenne i t. d.

Straszne cyfry

(m.) Według ogłoszonych danych przez japońskie ministerstwo spraw wojny, zginęło w czasie krwawych bitew w Mandżurji od 21-go września 1931 roku do 15-go lipca 1933 r. 2530 oficerów i żołnierzy. Liczba rannych wynosi 6896 żołnierzy i 1868 oficerów. Wśród rannych znajduje się bardzo wielu, którzy padli ofiarami ciężkich mrozów.

Ze strony Chin padło 100 tysięcy ludzi.

Kupon

Bezpłatna pomoc prawna

OWOC ZAKOŻONY

Wzruszający dramat z życia dziewcząt warszawskich

Najważniejsze słowo nie mogło Reni przejść przez usta.

— Na chwilę znieruchomiła...

— Była bliska omdlenia...

— I rzeczywiście osunęła się bezwładna...

Władysław uklęknął przy niej, chwycił jej dłoń, obsypując pocałunkami.

Szeptali:

— Wybacz mi, Renusiu, wybacz... ale muszę, muszę dotrzeć do tajników twego serca...

Po chwili Renia otworzyła oczy. Podniosła się z wolna.

Junowski również. Spojrzała na niego błagalnie, mówiąc:

— Panie Władysławie... proszę mnie zostawić samą...

— Gorzej się pani czuje?

— Nie...

— Czy aby z pewnością?

— Przeciwnie, zdaje się, że mi lepiej trochę...

Podala mu obie ręce, nie wstając z fotela, bo nie miała siły. Rzekała:

— To odwiedziny pańskie wpłynęły na mnie tak korzystnie.

Uśmiechnęła się mile, szepcząc:

— A teraz dowiedzenia...

— Pozwoli mi pani... powrócić?

— Chętnie.

— A gdyby pani, nie daj, Boże, było gorzej, proszę mnie zawołać.

— Dobrze...

Spojrzał sobie oboje głęboko w oczy i rozstali się. Renia nie skłamała, mówiąc, że czuje się nieco lepiej.

Była to szczerą prawdą. Pomimo, że odwiedziny były króciutkie, a w chwili, gdy była mowa o Wilczycu — bolesne, jednak dobrze jej zrobiły.

Choćby dlatego, że tym razem spała spokojnie przez całą noc. Po raz pierwszy od bardzo dawna.

A jednak jeszcze była za słaba, aby powrócić do pracy. Zresztą, szefowa odwiedziła ją i widząc w takim stanie, sama jej zabroniła wychodzić, póki zupełnie nie wydobrzeje.

Trwało to jeszcze kilka dni.

Władysław obecnie co wieczór zaraz po skończeniu pracy biegł na górę do Reni.

Oczekiwała niecierpliwie jego przyjścia. Nasłuchiwała bacznie, czy nie idzie po schodach. Poznawała go już po kroku. Mówiła sobie:

— O już, jest na czwartym piętrze u siebie. Zaraz tu będzie. Już idzie na piąte. Już jest...

Przez cały dzień powtarzała sobie:

— Przyjdzie, przyjdzie... I aż się przytem chwyciła za serce, kołające radośnie, a na jej ustach wykwitła uśmiech szczęścia.

Myślami była przez cały dzień z nim.

Władysław też, idąc do niej, przeskakiwał po dwa-trzy schody. Dopiero u samych jej drzwi, zapał jego słabł, przybierał maskę zimnej obojętności i powagi, nie chcąc, aby Renia poznała, co dzieje się w jego sercu.

Ona naśladowała go w tym względzie całkowicie.

Także cała drżąca, niewymownie szczęśliwa, oczekująca z bliszczącymi oczyma jego przybycia, cała wsłuchana w dźwięk jego dzwonka, w tej samej właśnie chwili — zmieniała zupełnie swe oblicze.

Wzajemnie i uparcie doszukiwali się w sobie choć isierki uczucia dla siebie. Ale nie znajdowali. Zbyt dobrze umieli okłamywać się nawzajem.

Gdy wreszcie Renia już mogła chodzić do zajęcia, życie potoczyło się dawnym trybem.

Władysław starał się teraz powracać nieco wcześniej, przed samem przyjściem Reni z magazynu. Ilekroć słyszał jej kroki, wychylał głowę ze swego pokoju i pytał:

— Jak się pani dziś czuje?

— Dobrze.

— Można do pani zajrzeć na chwilę?

— Proszę.

Rozmowa kończyła się wzajemnym uśmiechem.

Szli razem do pokoju Reni.

Gdy byli razem, mówili niewiele. Oboje mieli usta jakby zasznurowane. Ich wymiana myśli polegała tylko na znaczących uśmiechach. Bywało tak, że ona szyla na maszynie, a on przynosił swoje akta i zagłębiał się w ich studjowanie.

Niekiedy tylko odrywali oboje oczy od swej pracy. I wtedy właśnie uśmiechali się do siebie.

Zdarzało się wszakże, że Renia była dziwnie zmieszana i zgnębiona. Nie pracowała wtedy. I... była rozmowniejsza...

Widać było, że coś wzbierało w jej sercu, coś domaga się wyładowania. Musiała się zdobywać na największy wysiłek, aby powstrzymać się od powiedzenia tego, co jej leżało na duszy. Przykro jej było, że Władysław myśli o niej, na podstawie jej własnych słów, zresztą, najgorsze rzeczy.

Aż wreszcie pewnego dnia nie wytrzymała i zapytała:

— Co Wilczyc właściwie mówił panu o mnie?

— ...że była pani u niego tylko raz... że kochał panią tak ogromnie i idealnie, iż nawet przez myśl mu nie przyszło pozwolić sobie na poufałość...

— Skłamał.

— Panno Reniu!

— Więc komu pan więcej wierzy: jemu czy mnie? Przecież już pani mówiłam, że byłam jego kochanką.

— Tak, ale nie uwierzyłem pani — odparł najspokojniej Junowski.

Renia, siedząc na fotelu, gwałtownie odrzuciła

głowę w tył. Pobladała śmiertelnie. Słowa Władysława sprawiły jej olbrzymią radość a zarazem dotkliwy ból...

Wreszcie rzekła z upojnym uśmiechem:

— Tak, rzeczywiście, to ja skłamałam.

— Ale dlaczego?

— Bo nie trzeba mi było aż zostawać jego kochanką, aby jednak być przez niego shańbioną i upokorzoną... I ponieważ zamiary starczą za czyn, więc panu powiem, że już byłam w drodze ku niemu po raz drugi... I gotowa na wszystko, czegoby ode mnie zażądał... na wszystko... słyszy pan? Ale i tym razem biedna Roma czuwała i... to tylko mnie ocaliło... Niemniej — zamiar miałam. Więc już i tak jestem shańbiona i skłamała...

Dodała cichym szeptem po chwili:

— Krew Romy ścieka mi po rękach... zalewa mi serce... To też koniec już mojego życia... Nie zaznam szczęścia już nigdy.

— Tem bardziej mnie dziwi, że pani może wciąż jeszcze kochać tego człowieka.

Renia aż się wzdygnęła, słysząc te słowa.

Ścisnęła pięści tak gwałtownie i nagle oczy jej nabrały tak straszliwego wyrazu, że Władysław aż się zerwał przerażony, wołając:

— Panno Reniu! Panno Reniu!

Lecz ona już ochłonęła z chwilowego wstrząsu i rzekła spokojnie:

— Już raz ustaliliśmy, że pan ma mi być tylko przyjacielem. Niczem więcej. Pod tym warunkiem mogę wreszcie powiedzieć panu całą prawdę. Ale niech pan przestrzeże naszej umowy. Przysięka pan?

— Najsolemniej.

— Czyż pan choć przez chwilę myślał, że po tem, co się stało mogłabym myśleć o Januszu bez odrazy?

— Ach, więc pani go już nie kocha?

— Ani trochę....

— A może właśnie teraz pani kłamie? Przecież pani wie, że gdy ktoś raz skłamał, temu się więcej nie wierzy.

— Czy to nie jest jasne? Domaga się pan dowodów?

— Nie. Dowodów nie żądam. Chętnie pani uwierzę. Nie wierzyłbym pani, gdyby pani mnie zapewniała o swej miłości dla Janusza.

— A teraz mam dla niego tylko wstręt.

— Nie dziwię się pani.

— Poza tem, tak samo, jak Roma, mszczę się teraz.

— Co? Pani się mści?

— O, tak... I to z wielką radością..

— Nie rozumiem... W jaki sposób?

Renia odrzekła ze spokojem, wręcz... przerażającym:

— Zostawię go w więzieniu.

Dalszy ciąg nastąpi.

ADAM TY-SKI

Zagadkowe morderstwo

V.

Ranny leżał w szpitalu od przeszło dwudziestu czterech godzin. Nie miał nic złamanego, nie jego życiu nie zagrażało, był tylko bardzo potłuczony, w kilku miejscach miał boleśnie zadrapaną skórę i przez pierwsze dziesięć godzin leżał w gorączce, osłabiony, wycieńczony.

Kiedy Motyka przyjechał na miejsce, człowiek był przytomny, wypoczęty, tylko przy poruszeniach bolały go kości. Według orzeczenia lekarza mógł być przesłuchany.

Na widok siadającego przy nim Motyki, rekonwalescent podniósł głowę. Był zadziwiałco podobny do owego Konstantego, którego Motyka widział w mieszkaniu Darzyńskiego. Tylko ten był trochę szerszy w ramionach, miał nieco krótszy nos, ale poza tem nieuprzedzona osoba mogła się fałszywie pomylić.

— To pan od pana mecenas-a? — spytał leżący.

Motyka, nic nie mówiąc, dodał mu do przeczytania gazetę z opisaniem wypadku. Ten

wziął, niebardzo wiedząc, o co idzie i spojrzał z zaleknieniem na aspiranta. Aspirant położył więc palec na artykule, mówiąc o onegdajszej zbrodni. Poczciwina posłusznie spojrzał w tę stronę i zaczął czytać. Już pierwsze słowa uderzyły go, im dalej czytał, tem większe było jego wrażenie, przestrasz, żal. Skończywszy, opadł nawznak, jakby stracił siły.

— Ach, rozumiem już, o co szło tym lotrom. Mnie chcieli unieszkodliwić, a na moje miejsce podstawić owego nicponia, który się tak umalował, żeby być do mnie podobnym...

Motyka błysnęły oczy z satysfakcją.

— Opowiedziano wszystko po porządku, ale niczego nie zaominajcie.

— Gdzieżbym ja tu coś zapomniał! Już myślę, że tych parę dni zapamiętam do końca życia. Zaczęło się to przedoneg dał jeszcze. Pan mecenas wyszedł z rana i powiedział, że wrócił dopiero wieczorem. Skończył

czywszy sprzątanie, wyszedłem na miasto, żeby sobie coś kupić na obiad. Szedłem właśnie z ku pionierami paczkami, gdy, przechodząc przez ulicę, zostałem najechnany przez auto. Uderzenie nie było bardzo gwałtowne, tem nie mniej upadłem i dobrze się potłukłem. Z trudem podniosłem się z ziemi, przechodnie po zbierali mi paczki, a z auta wysiadło paru mężczyzn, którzy mnie przeprosili i zaoferowali przewiezienie do domu. Chętnie przystałem, bo mnie kości dobrze bolały. Przejechaliśmy parę ulic, zwróciłem uwagę, że jezdymy w zupełnie inną stronę, niż wskazałem owym usługowym panom. Ledwo to nagłos powiedziałem, gdy szofer przyspieszył biegu, a dwaj śledzący ze mną mężczyźni rzucili się na mnie, przyciem jeden z nich przyłożył mi do twarzy przesłania knieta chloroformem chustkę. Wiem, że to był chloroform, bo to zupełnie tak samo było, jak wtedy, kiedy byłem operowany na ślepa kiszka.

— Na długo?

— Coś musiało to trwać parę godzin. Kiedyś się obudziłem, siedziałem związany w jakimś pokoju. Z początku myślałem, że mnie osadzono przed lustrem, ale nie — to był inny jakiś czło-wiek, ale jakby drugi ja. Miał w jednej ręce lusterko, w drugiej pendzelek i patrzył coraz to na mnie, to w lusterko, jedno cześnie rysował delikatnie pendzelkiem po swojej twarzy. Zobaczywszy, że się obudziłem, spytał, jak się czuję. Zacząłem go prosić, żeby mnie puścił, że biedny człowiek jestem, pieniądze nie można się po mnie spodziewać, bo ich nie mam. A on mi nie odpowiadał, tylko przedrzeźniał, jak mówię, ale to zupełnie moim głosem. Ostatecznie nic mi nie odpowiedział, tylko tak się naigrawał i potem wyszedł.

— On się nie naigrawał z was, tylko chciał się nauczyć takim głosem mówić, jak wy.

— Możliwe! Tymczasem, ci bandyci znów przyszli, wprowadzili mnie na dwór — było to gdzieś za Warszawa — i znów wsadzili do auta. Jeden stał siedział przy mnie i chociaż byłem skrepowany, coraz wyciągał z kieszeni rewolwer

roform dostał mi się do środka i straciłem przytomność.

— Na długo?

— Coś musiało to trwać parę godzin. Kiedyś się obudziłem, siedziałem związany w jakimś pokoju. Z początku myślałem, że mnie osadzono przed lustrem, ale nie — to był inny jakiś czło-wiek, ale jakby drugi ja. Miał w jednej ręce lusterko, w drugiej pendzelek i patrzył coraz to na mnie, to w lusterko, jedno cześnie rysował delikatnie pen-dzelkiem po swojej twarzy. Zobaczywszy, że się obudziłem, spytał, jak się czuję. Zacząłem go prosić, żeby mnie puścił, że biedny człowiek jestem, pieniądze nie można się po mnie spodziewać, bo ich nie mam. A on mi nie odpowiadał, tylko przedrzeźniał, jak mówię, ale to zupełnie moim głosem. Ostatecznie nic mi nie odpowiedział, tylko tak się naigrawał i potem wyszedł.

— On się nie naigrawał z was, tylko chciał się nauczyć takim głosem mówić, jak wy.

— Możliwe! Tymczasem, ci bandyci znów przyszli, wprowadzili mnie na dwór — było to gdzieś za Warszawa — i znów wsadzili do auta. Jeden stał siedział przy mnie i chociaż byłem skrepowany, coraz wyciągał z kieszeni rewolwer

groził, że mnie zabije za najmniejszym alarmem. Drugi siedział przy kierownicy i prowadził, jak szalencie. Jechaliśmy tak całą noc i następny rano.

W pewnym miejscu szofer za-trzymał samochód za miasteczkiem i poszedł gdzieś. Ten drugi pilnował mnie przez ten czas. Po jakichś trzech kwadransach tamten wrócił, niosąc depesze, którą podał menu strażnikowi do przeczytania. Ten przejrzał skinał głowa, był coś markotny. Gadali ze sobą. Szofer mówił, że trzeba się pozbyć jakie goś „tłomoka“ i patrzył na mnie złem okiem. Może to o mnie myślał? Ten drugi mówił, że jedne go trupa doszł i że można to inaczej załatwić. Znowu ruszyliśmy, znów jechaliśmy kilka godzin szalonym pedem. W pewnej chwili, ten, który siedział przy mnie, rozwiązał mi ręce i dał iść i pić. Wciąż trzymał w ręku rewolwer, a sam jadł drugą reka. Szczęśliwym trafem auto podskoczyło na jakimś wyboju i mój strażnik stracił równowagę na siedzeniu. Chlusnąłem mu herbata w oczy, otworzyłem drzwi i skończyłem do rowu. Bardzo się potłukłem, choć gestie bloko uchroniło mnie od czegoś gorszego...

D. c. •

Z galerji poprzedników dzisiejszych katów Mistrz Balcer — kat, hycel i grabarz Warszawy

Braun, Pałac i Cukierski — oto nazwiska trzech władców stryczka i szubienicy, sprawujących dziś rzady nad rzeszą przestępczą, dla której sprawie dliwość wypisała „śmierć” w ostatecznym rozrachunku ich czynów. Gdyby cofnąć się wstecz, by odszukać poprzedników wspomnianej wyżej trójki, należałoby się dłużej zatrzymać na okresie najazdu Szwedów na Warszawę.

Z tego czasu udało mi się wyłowić nazwisko Mistrza, to jest kata, który stosował wtedy bo gata skalę różnorodnych metod swej pracy, zwanych dziś mekami lub torturami. Był nim Balcer, mieszkający przy ulicy No wowiejskiej w bocznej kamieni czele, która jedna stroną wychodziła też na Waski Dunaj.

Dzisiejsi następcy Balcera nie mogą narzekać na przepracowanie, nawet w okresie sądów doraźnych. Mistrz Balcer wówczas zajęty był od świtu do nocy.

Przypatrzmy się bliżej, jak ta praca wyglądała w stosunku do jednej z licznych „klientek”.

Po obcięciu włosów i związaniu rąk, kat sadzał ją na drabinię, iął na głowę spirytus, który notem zapalał, przypiekał siarką rece i szyję, następnie podciągnawszy ją do połowy,

tak wisząca pozostawiał, gdyż śniadanie nań czekało.

Spokojnie spafaszował posiłek ranny, poczem jazda do roboty. Znow nalewał spirytus na kark i zapalał, kładł na ciało ciężary i podciągał tak obciążony na ofiarę do góry...

Ale same egzekucje nie wyczerpywały całości pracy Mistrza. Balcer sprawował jednocześnie obowiązki „hycela”, delikatnie mówiąc, czyściciela miasta. Bez wykwinnego tabo ru, bez przyrządów, dawał sobie doskonale rade. Za te czynności otrzymywał dodatkowe wynagrodzenie, jak o tem świadczą pozycje rachunków miejskich.

Ile wyniosły te poboczne dochody? Oto jeden z rachunków:

— Balcerowi od konia zdechłego gr. 6.

— Balcerowi od pochowania umarłych i koni zdechłych 2 floreny 12 gr.

— Balcerowi na chłopy dla chowania zmarłych 2 floreny.

Z ostatniej pozycji należy wnioskować, że oprócz czynności kata i hycela, również obowiązki naczelnego grabarza należały do Balcera.

Czy pod ku sowitym zarobkiem zniewolił go do przycięcia, aż trzech funkcji? Z pewnością nie. Szlachta i mieszczaństwo brzydziło się wszystkim, co

miało jakikolwiek związek z po niżającą godnością; tem sie też tłumaczy fakt, że skoro wynaleziono Balcera, dano mu wszelkie przyjemne funkcje do wykonywania. A Mistrz Balcer zara biał, jak się patrzy.

Oryginalnie wyglądała wtedy nasza stolica. Balcer z Waskiego Dunaju przetrzebiał szeregi Sarmatów, porządku publicznego zaś pilnowało... 6 pachołków policji z których jeden na ratu szu trzymał straż, drugi — przed izbą sądową, a czterech w pogotowiu na wypadek, by pozwać do kozy jakiego łajdaka lub zwadliwą przekupkę.

Dziś, następcy Balcera z Braunem na czele przenieśli się z konieczności, związanym z ich „zawodem” do dzielnicy mokotowskiej, gdzie w okolicznych knajpach zalewaia robaka, by w zapomnieniu alkoholowym nie widzieć cieni wisielców.

Co chwila, któryś telefonuje do więzienia w Mokotowie, by zapytać się, czy jest „robota”, a, jak jest, kto ma wyjechać. 100 złotych od skazańca — rzecz dla nich łakoma, wola więc od razu masowe egzekucje.

Gdyby mistrz Balcer wstał z grobu i przyjrzał się, jak uproszczono dziś jego rzemiosło hań by, splunałby ze złości, gdyż to nie robota w dawnym rozwlekłym jego stylu.

Ile zużywamy cukru w ciągu roku?

(m.) W ciepłych krajach używa się cukru o wiele mniej niż w krajach północnych. Najmniej cukier jest popularny w Nowej Zelandii i w Chinach, gdzie rocznie na „głowe” przy pada 2 i pół kilo, czyli 7 gramów dziennie.

W Indiach na „głowe” przy pada już 13 kilo, w Persji i Japonii 9 kilo. W Europie, a więc w Grecji, Turcji i Bułgarii przy pada na jedną osobę rocznie 8 kilo cukru. W Portugalii, Hiszpanii i na Węgrzech statystyka wykazuje 10 kilo na „głowe”.

Francuzi, Polacy i Niemcy bardziej lubią cukier, czego do wodom, iż w tych krajach przy pada 22 kilo na osobę. Anglii i Szwedzi zużywają po 40 kilo rocznie, a Duńczycy — po 50 kilo. Taką samą ilość zużywa każdy Amerykanin.

Lniana moda

Nie jedwabie, nie aksamity, nie drogocenne i piękne welny, ale proste, szlachetne białe, naturalnego koloru lub najrozmaitszej barwione płótno lniane zapanowało niepodzielnie w dziedzinie mody. Pani, najwykwintniejsza elegantka, kładzie na siebie takie lniane szatki i jest najzupełniej zadowolona, że posiada taką najnowszą kreację. I powody do zadowolenia są zupełnie słuszne. Czegóż bowiem więcej można wymagać? Płaszcz, kostiumy i suknie płócienne okazały się poprostu niezrównane i z tej prostej przyczyny płótno zapanowało niepodzielnie we wszystkich nieomal dziedzinach toalet damskich. A poza tem jeszcze bardzo ważne zalety wyszły najaw: że płótno jest bardzo praktyczne i co najważniejsze niedrogie.

Wobec tego, moda zapanowała nam w tym roku miłośnicie pod gzyłotnianym płóciennym sztandarem.

Jakżesz wyglądają te płócienne kreacje? Trzeba przyznać, że wcale, wca-

le! I ładne to i ładnie się uklada.

Największym powodzeniem cieszą się płaszczki płócienne. Robi się je białe, szare i kolorowe, a węc błękitne, różowe i przesłizne żółte. Przytem okazuje się jeszcze jedna wspaniała zaleta — że są łatwe do prania.

W numerze dzisiejszym podajemy trzy modele takich „krzyków” płócien nych. A więc elegancki płaszczek z białego płótna, przyberany płótnem kolorowym, w tym wypadku najefektowniejsze będzie płótno czerwone, następnie oryginalnie krojony płaszczek z płótna błękitnego, dopełniony kręciastym szalem i wreszcie b. ładny i zręczny płaszczek żółty lub biały o szwach podkreślanych grubym stebnowaniem z jedwabiu, co wygląda niezwykle elegancko.

Teraz pozostaje tylko zdecydować się na jeden z powyższych modeli i...

Co tu dużo mówić? Już panią widzę w płóciennej kreacji.

ZNIŻYLIŚMY CENY OPANEK!

10.-
8.-

Art. 8165-14

OPANKI z płótna i skóry są najmiłsze, a prztem b. tanie.

12.-
10.-

Art. 8965-93

Piękna opanka do stroju letniego, w kilku kolorach. Lekkie — przewiewne.

16.-
14.-

Art. 8485-73

Bardzo oryginalny model kombinowany w różnych kolorach. Półwyski obcas lakierowany.

12.-
10.-

Art. 1137-27

Eleganckie męskie półbuty z szarego płótna, z lakierową obsadą, są najodpowiedniejsze na letnie spacerki.

Do obuwia letniego polecamy nasze skarpetki tenisowe: Dziecięce: Zł. 0.40, 0.50, 0.60, 0.90. Damskie: Zł. 0.60, 1.20.

Bata
FABRYKA W CHEŁMKU.

Ogrzewanie zimną wodą

Uczestnicy najbliższej wyprawy prof. Piccard'a w stratosferę, zaopatrzyli się już w najnowszy wynalazek dr. Tschelnitza, zabezpieczający od zamrożenia jedynie przez dodanie paru kropeł zimnej wody. Brzmi to na pozór nierealnie, wynalazek jednak wiedeńskiego chemika jest dość prosty. Proszek o pewnym określonym składzie chemicznym w zetknięciu z niewielką ilością wody snala się powoli i wytwarza olbrzymią energię cieplną.

Demonstrując swój wynalazek, dr. Tschelnitz wypełnił zwykły płócienny woreczek swym nadzwyczajnym proszkiem i przez niewielki otwór wlał łyżeczkę zimnej wody. Już po paru minutach osiągnął niebywały efekt. Woreczek stał się od razu ciepły, stopniowo zaś rozgrzał się do tego stopnia, że

nie można go było trzymać w ręku. Ogrzany zimną wodą!

Środek ten znalazł szybko zastosowanie w medycynie w formie kompresów stosowanych przy różnych bólach reumatycznych, wątrobianych i t. p.

Obecnie chorzy, stosujący kompresy, są całkowicie niezależni czy to od kontaktu elektrycznego, czy też od ciągłego ogrzewania kompresów na kuchni i t. p. Parę kropeł wody zawsze znajdziemy pod ręką; przy pierwszych oznakach nadchodzącego bólu wystarczy zwilżyć woreczek wypełniony proszkiem dr. Tschelnitza i po paru chwilach mamy gorący kompres usmierający cierpienie.

Wysokość temperatury jak również czas jej trwania wra sta proporcjonalnie do ilości do dawanej wody, możemy ją za-

tem swobodnie regulować. Poduszczyka z proszkiem może być używana w ciągu 200 godzin; po tym okresie wystarczy dodać pewną ilość świeżego proszku, by przywrócić jej dawną moc.

Wynalazek ten ma duże zastosowanie w turystyce, szczególnie w czasie wypraw wysoko górskich, dla uczestników wypraw polarnych, oraz w tych wszystkich okolicznościach, gdzie grozi niebezpieczeństwo zamrożenia. Wynalazek dr. Tschelnitza przedstawia dalsze możliwości. Projektuje się ogrzewanie całych mieszkań zapomocą proszku wiedeńskiego chemika. Plany konstrukcji pieców, które ogrzewałyby bez węgla i drzewa, lecz przy pomocy wody, są bliskie realizacji. Jest to tylko kwestja odpowiedniego opracowania technicznego.

Sierpień

3

CZWARTEK
św. Szczepana

Wsch. sl. g. 400 — 7 m. h. z. g. 19.26

Go mówią gwiazdy?

Strzeż się dzisiaj i uważaj na siebie gdyż dzień zaznaczy się nieszczęśliwymi wypadkami i katastrofami. Nie przywiązuj zbyt wielkich nadziei do dnia dzisiejszego, bo spotka cię zawód i rozczarowanie.

Ze sportu

Skandaliczne zawody motocyklowe w Krakowie

K. S. Cracovia nie ma szczęścia do zawodów motocyklowych. Albo szwankuje niepogoda, albo organizacja, najczęściej jednakże obydwie te rzeczy razem.

Przedostatnie zawody były jaskrawym pokazem nieudolności braku wszelkiej organizacji co zgodnie podkreśliła cała prasa krakowska. Złotował się nad tymi zawodami patron motocyklistów otwierając szluzę niebieskie. Organizatorzy zapowiedzieli dalszy ciąg zawodów na ubiegłą niedzielę. I rzeczywiście odbył się dalszy ciąg... deszczu i beznadziejnej wprost organizacji. Odbyły się tylko 3 biegi nie mając żadnej łączności z wyścigiem o puchar p. prezydenta Kaplickiego. I na tem początek i koniec zawodów. Jest w całym świecie przyjętym zwyczajem iż w razie nieodbycia się imprezy, zwraca się pieniądze za bilety wstępu. Ponieważ zawody o puchar dwukrotnie się nie odbyły, przeto publiczności słusznie domagała się zwrotu pieniędzy. Nieestety organizatorzy tej imprezy, czy też jej o wszystkim decydujący kierownik, pieniądze zwrócić nie chcieli, na co niektórzy „gorętsi” widzowie chcieli zareagować zwyczajnym rekozynem. My z naszej strony pozwalamy sobie zwrócić uwagę Zarządowi jednego z najchlubniej znanych i poważnych klubów sportowych w Polsce K. S. Cracovii, iż nie powinna tego rodzaju rzeczy podrywających dobre imię i autorytet klubu tolerować i nie dopuścić tego by jej stali widzowie i sympatycy umuszeni byli wołać „granda, oddajcie pieniądze” co na niedzielnych zawodach miało miejsce. Poza tem, o ile w przyszłości sekcja motocyklowa Cracovii zechce nadal urządzać zawody i liczyć na frekwencję publiczności, musi bezwarunkowo zmienić niedolnego kierownika aie mającego o sporcie motocyklowym zielonego pojęcia. Tych zaś czytelników naszego pisma, którzy zwrócili się do nas z zażaleniem za niezwrócenie im pieniędzy przez organizatorów imprezy motocyklowej, odsyłamy bezpośrednio do Zarządu K. S. Cracovii, w tym mniemaniu, iż Zarząd Cracovii nie zaakceptuje niesłusznego stanowiska kierownictwa tej imprezy.

Siatkówka żeńska

Mistrzostwo klasy B. w siatkówce żeńskiej w grupie krakowskiej zdobyła drużyna W. K. S. Wawel, która we wrześniu br. weźmie udział w rozgrywkach kwalifikacyjnych o wejście do kl. A z mistrzami podokręgów: tarnowskiego, chrzanowskiego i częstochowskiego.

Kary w grach sportowych

Wydział Gier i Dyscypliny K. O. Z. G. S. ukarał następujących zawodników: Sienkowskiego z Wawelu 1 miesięczną dyskwalifikacją za ostrą grę, Cetera z Wawelu 3-ch tygodniową dyskwalifikacją z zawieszeniem na 6 mies. za niesportowe zachowanie się, Pieczonkę z Sokoła Wieliczka 4 tygodniową dyskwalifikacją z zawieszeniem na niesportowe zachowanie się.

Zawody waterpoolowe o mistrzostwo Polski

Dzisiaj o godz. 5.30 pop. odbędą się w pływalni w Parku Krakowskim zawody waterpoolowe o mistrzostwo Polski między Cracovią a Makkabią. Zawody te wzbudziły wśród zwolenników piłki wodnej wielkie zainteresowanie albowiem Cracovia i Makkabi mają równą ilość punktów przeto zawody powyższe zadecydują kto zajmie 3-cie miejsce. Poprzedzą zawody drużyn młodszych.

Turniej tenisowy w Zakopanem

Sekcja tenisowa A. Z. S-u Kraków urządza w Zakopanem VIII Międzynarodowy Turniej tenisowy o mistrzostwo Zakopanego który odbędzie się w dniach od 3 do 6 bm. W turnieju biorą udział czelowi zawodnicy Węgier, Austrii oraz czelowi zawodnicy Polscy.

KRONIKA KRAKOWA

Bezczelny napad szynkarza na dziennikarza w Krakowie

Nocy ubiegłej napadł znieścacka na spokojnie wracającego do domu redaktora p. K. niejaki Maurycy Hilfstein, szynkarz, zam. przy ul. Wolskiej 15. Pan K. zaatakowany przez Hilfsteina wymierzył mu policzek, który dopiero wtedy się uspokoił. Ponieważ w rzeczywistości przy ul. Wolskiej 25 restauracja jest otwarta do godz. 12 i codziennie prawie dzieją się różne awantury pijackie, przeto powinien II. komisariat zwrócić bacniejszą uwagę na tę spelunkę tembardziej, że przekracza godziny, gdyż ustawowo winna być otwartą do godz. 11-tej.

Skazanie woźnego za zwalnianie więźniów na noc

Wczoraj przed sądem okręgowym w Łodzi stanął Józef Kubiak, lat 42, woźny gminy Tkaczew, okarżony o zwalnianie z aresztu na noc przebywających tam więźniów. Kubiaka skazano na 3 mies. więzienia.

Samobójstwo 63-letniej wdowy po lekarzu

Wczoraj rano pozbawiła się życia przez otrucie się gazem świetlnym 63-letnia Salomea Reinholdowa, wdowa po zmarłym przed pięciu laty prymarjusz szpitala żydowskiego, zam. przy ul. Sykstuskiej 46 we Lwowie.

Tajemnicze samobójstwo ślusarza w Krakowie

Wczoraj rano mieszkańcy ul. Prądnickiej wezwali pogotowie ratunkowe do Zontka Jana, ślusarza który w zamiarze samobójczym napił się większą ilość jodyny ze spirytusem denaturowanym. Lekarz pogotowia po udzieleniu Zontkowi pierwszej pomocy pozostawił go opiece domowej.

Wstrząsające samobójstwo bezrobotnego blacharza

W Otwocku od kilku lat zamieszkiwał wraz z żoną i dwójkiem dzieci Jozek Sznajderman, lat 32 z zawodu blacharz. Sznajderman przed pewnym czasem stracił pracę. Pozostał przytem bez żadnych środków do życia. Głód zajął do mieszkania. Młody robotnik przeżywał nieopisaną tragedję. Nie mogąc znaleźć pracy Sznajderman w celu samobójczym otrul się jakimś płynem. Przewieziono go do szpitala w Warszawie, gdzie wczoraj zmarł.

Krwawa bójka na tle porachunków osobistych

Wieś Jaciska była wczoraj terenem krwawej bójki. Pomiędzy Józefem Bizyką a Józefem Grucą dochodziło do częstych kłótni i bijatyk na tle porachunków osobistych. Wczoraj podczas kłótni Gruca ugodził Bizyka nożem w brzuch. Bizyka w stanie ciężkim przewieziono do szpitala. Grucę aresztowano.

Z targowicy miejskiej

W tygodniu od 22 VII do 28 VII br. spędzono na targi ogółem 1425 zwierząt, buhaji 68, wołów 9, krów 152, jałówek 69, cieląt 571, owiec, kóz i baranów nierogacizny 520 razem 1389 zwierząt z poprzedniego tygodnia pozostało 36 zwierząt. Ze spędzonych na targ zwierząt sprzedano: na konsumpcję miejscową 1332 sztuk, na konsumpcję innych gmin 80 sztuk, pozostało niesprzedanych 13 sztuk.

Tabela klasy C. okręgu krakowskiego

przedstawiła się następująco:

Kluby	gier	pkt.	bramek
Hagibor	14	22	56:14
Rakowiczanka	13	20	34:19
Prądniczanka	14	18	46:22
Maraton	14	17	27:19
Warna	14	16	37:25
Wolanka	13	16	21:18
Legion	14	10	25:32
Nowowiejski	14	7	17:36
Z. T. S.	13	7	16:32
Gwiazda	13	3	10:59

W powyższej tabeli nie umieszczone rozgrywki Rakowiczanka — Gwiazda które zostały przerwane z powodu awantury jak również zawody Z. T. S Wolanka które nie odbyły się z powodu ulewy.

Krwawa bójka między pijakami w Podgórzu

W szynku przy ul. Rejtana 20, znajdowało się wczoraj popołudniu kilku osobników, między którymi wynikła bójka. Walczący używali kufla, flaszek i innych przedmiotów.

Lekarz pogotowia ratunkowego opatrzył Stanisława Dudka lat 24, robotnika, zam. przy ul. Dworskiej 32, Piotra Chmielewskiego lat 36, pomocnika handlowego ze Skotnik i Józefa Ruska lat 65 majstra ślusarskiego ze Zakrzówka. Odnieśli oni przeważnie rany cięte.

W czasie walki zostali ranni: Leon Nord lat 64, właściciel lokalu, zam. przy ul. Zwierzynieckiej 23 i córka jego Berta Nord lat 21.

Ohydne świętokradztwo w kościele parafjalnym

Wczoraj w nocy włamali się nieznanymi sprawcy do kościoła parafjalnego w Białej przez wybite boczne okna sporządzonego z cennych witraży.

Po wtargnięciu do wnętrza sprawcy spuścili się po drabinie z chóru do kościoła, gdzie w zakrystji skradli skrzynię cennych wotów oraz rozbili i okradli trzy skarbanki, poczem kościół tą samą drogą opuścili.

W toku dochodzeń policyjnych przytrzymaono jednego podejrzanego o włamanie. Szczegóły trzymane są w tajemnicy.

Tajemnicze samobójstwo ślusarza w Krakowie

Wczoraj rano mieszkańcy ul. Prądnickiej wezwali pogotowie ratunkowe do Zontka Jana, ślusarza który w zamiarze samobójczym napił się większą ilość jodyny ze spirytusem denaturowanym. Lekarz pogotowia po udzieleniu Zontkowi pierwszej pomocy pozostawił go opiece domowej.

Wstrząsające samobójstwo bezrobotnego blacharza

W Otwocku od kilku lat zamieszkiwał wraz z żoną i dwójkiem dzieci Jozek Sznajderman, lat 32 z zawodu blacharz. Sznajderman przed pewnym czasem stracił pracę. Pozostał przytem bez żadnych środków do życia. Głód zajął do mieszkania. Młody robotnik przeżywał nieopisaną tragedję. Nie mogąc znaleźć pracy Sznajderman w celu samobójczym otrul się jakimś płynem. Przewieziono go do szpitala w Warszawie, gdzie wczoraj zmarł.

Krwawa bójka na tle porachunków osobistych

Wieś Jaciska była wczoraj terenem krwawej bójki. Pomiędzy Józefem Bizyką a Józefem Grucą dochodziło do częstych kłótni i bijatyk na tle porachunków osobistych. Wczoraj podczas kłótni Gruca ugodził Bizyka nożem w brzuch. Bizyka w stanie ciężkim przewieziono do szpitala. Grucę aresztowano.

Z targowicy miejskiej

W tygodniu od 22 VII do 28 VII br. spędzono na targi ogółem 1425 zwierząt, buhaji 68, wołów 9, krów 152, jałówek 69, cieląt 571, owiec, kóz i baranów nierogacizny 520 razem 1389 zwierząt z poprzedniego tygodnia pozostało 36 zwierząt. Ze spędzonych na targ zwierząt sprzedano: na konsumpcję miejscową 1332 sztuk, na konsumpcję innych gmin 80 sztuk, pozostało niesprzedanych 13 sztuk.

Niezwykłe samobójstwo żony malarza w Krakowie

Przy ul. Gertrudy 4, mieszka z rodziną swą Helena Wójcik, lat 24, żona malarza. Od pewnego czasu zdradzała ona objawy zaburzeń psychicznych. Wczoraj rano, gdy domownicy zagrożeni byli we śnie, Wójcikowa wstał z łóżka, oblała koszule spirytusem i podpaliła. Po dokonaniu szaleńczego czynu, wybiegła na podworec, a stąd na ulicę. Na pomoc płonącej pospieszyli sąsiedzi oraz przechodnie, zarczując na nią koce, którymi ugaszono ogień. Wzwany lekarz stwierdził poparzenia II i III stopnia. Przewieziono ją do szpitala.

Urzędnik Sądu Pracy przed sądem karnym w Krakowie

Przed sądem okręgowym karnym w Krakowie zasiadł wczoraj na ławie oskarżonych b. urzędnik sądu pracy w Krakowie, 28-letni Tadeusz Stramek, oraz fryzjer Henryk Weitz.

Stramkowi akt oskarżenia zarzuca nadużycie władzy i przekestwo polegające na tem, iż będąc zajęty w sądzie pracy w charakterze rejestratora, ukrywał zawiadomienie o przekroczeniu czasu pracy i spoczynku niedzielnego przez Henryka Weitzę.

Ponadto Stramek mają dostęp do aktów sądowych odklejał i zabierał nieskasowane znaczki sądowe, doręczenia i pocztowe. W ten sposób Skarb Państwa poniósł stratę z powodu sprzeniewierzonych sum w kwocie 1.321.24 zł. a z przywłaszczonych znaczków i stempli 136.80 zł.

Na dzisiejszej rozprawie, na wniosek obrońcy dra Pfeffera, postanowiono poddać oskarżonego Stramka badaniom psychiatrycznym, a sprawę przeciwko Weitzowi umorzono.

Trybunałowi przew. s. o. dr. Partyka, wotowali s. s. o. dr. Solecki i dr. Zacharski, oskarżał prokurator dr. Boryczko, bronił Weitzę dr. Schreiber.

Kradzieże w Krakowie

Organa Policji Państw. przytrzymały Jana Korzonka lat 24 bez zajęcia i stałego miejsca zam. za kradzież kosza jaj na szkodę Heleny Natkaniec, zam. w Marszowicach, w powiecie miechowskim. Korzonek dokonał kradzieży na pl. Szczepańskim. Jaja zostały odebrane i zwrócone poszkodowanej.

Kazimierz Szlag, zam. przy ul. Mogiłskiej l. 59 pozostawił swój rower marki „Durand” bez opieki na ul. Grodzkiej przed sklepem Porębskiego. Skorzystał z tego nieznanzy złodziej i cudzym rowerem wyjechał w świat.

Na przestrzeni między mostem Podgórskim a ul. Lubelską skradziono Zofji Mattani z wozu koszy z garderobą, wart. 100 zł. Jakób Nosek doniósł policji, iż w restauracji Delpontiego skradziono mu z kieszeni portfel z kwotą 50 zł.

W czasie zażywania kąpieli wiślanej z leżącym na brzegu ubrania Stanisława Pociągła, zam. przy ul. Krzemionki 29, skradł ktoś 89 zł. i zegarek srebrny z łańcuszkiem. Łączna strata wynosi 200 zł.

Magdalena Wronskiej, zam. przy ul. Zwierzynieckiej Nr. 9, skradziono 3 książeczki oszczędnościowe. Na jednej miała 50 dolarów, na drugiej 1.300 zł., a na trzeciej 1.400 zł. Skarb ten przechowywała w swoim łóżku.

REPERTUAR KIN

Adria: „Zona na jedną noc”
Apollo: „Podziemni rycerze”
Atlantia: „Banda Babula”
Bagatela: „Przygoda miłosna”
Promień: „Precz z miłością”
Słońca: „Miljon”
Sztuka: „Celin i Kelly w tarapatach”
Świt: „Cud wilków”
Uciecha: „Dlaczego zgrzeszyłem”
Wanda: „Tajemnica zamku Porlash”

RADIO

Czwartek, 3 sierpnia 1933

Kraków. G. 11.57 Hejnał z Wieży Mariackiej, 12.05 Płyty gram., 12.25 Przegląd prasy, kom. meteor., 12.55 Dziennik popołudniowy z Warsz., 15.25 Komunikat gosp., 16.00 Program dla dzieci, 16.20 Muzyka popularna z płyt, 17.00 Transm. odczytu z Warszawy, 17.15 Koncert solistów z Warsz., 18.15 Transm. z Warsz., 18.35 Muzyka lekka z Katowic, 19.05 „Skrzynka pocztowa”, 19.20 Rozmaitości, komunikaty, 19.40 Feljeton z Warsz., 20.00 Koncert popularny, 21.00 Krak. wiadomości bieżące, 22.00 Muzyka tan., 22.15 Wiadomości sportowe. 22.35 Kom. meteor., 23.40 Muzyka taneczna z Warsz.,

Dzisiaj dyżur nocny soplek w Krakowie

Grodzka 22 pod „Złotym Słońcem”, Pl. Matejki 3 pod „Jagiellą” Wybickiego 1 Nowowiejska, Rakowicka 12 pod „Trzema Gwiazdami” Dietla 36 Sternbacha.

Dzisiaj dyżur nocny aptek w Podgórzu

Kalwaryjska 27 pod „Hygeą”.

Z kroniki żałobnej

Wczoraj zmarł w Sierszy po krótkiej chorobie inżynier Michał Dunajewski naczelny dyrektor Sierszańskich zakładów górniczych, wicedyrektor rady powiatowej w Chrzanowie członek rady zjazdu górników ect. Zmarły był jednym z najzdolniejszych inżynierów w sferach górniczych Małopolski i doprowadził osadę w Sierszy do olbrzymiego rozkwitu. Osierocił żonę i dwoje dzieci.

Samobójstwo z miłości

Wczoraj usiłował popełnić samobójstwo 25-letni Jan Krupiński pracownik fabryki „Kamienna” w Skarżysku. W tym celu strzelił do siebie z brauninga raniąc się w lewy bok.

Jak wynika z pozostawionych listów przyczyną targnięcia się na własne życie była nieszczęśliwa miłość. Rannego odwieziono karetką miejskiego Czerwonego Krzyża do szpitala św. Kazimierza w Radomiu.

Smutne skutki jazdy na gapę

Na stacji kolejowej Białaczew na trasie Skarżysko—Kołuszki zdarzył się omal że śmiertelny wypadek: Michał Stasiak, bezrobotny jadąc bez biletu w poszukiwaniu pracy pociągiem Nr. 925 chcąc uniknąć kontroli, usiłował przejść po zewnętrznej stronie wagonu w tym czasie zacerpił nogą o zwrotnicę, upadł i złamał sobie lewe przedudzie.

Pierwszej pomocy udzielił rannemu jadący tym pociągiem p. Przychodziński ze Skarżyska Kamiennej, felczer kolejowy, poczem odwieziono go do szpitala.

„Philipsman” przed sądem w Krakowie

Jeszcze w październiku 1932 r. toczyła się przed sądem okręgowym karnym w Krakowie rozprawa przeciwko osk. Henrykowi Spirze, Leonowi Majewskiemu oraz Józefowi Possowi, w Krakowie, oskarżonym o to, że w latach 1928 i 1929 działając w zmoiwie, wystawili bezwartościowe weksle, jako rymesy kupieckie, które następnie Spira wręczał jako rymesy za pobrany towar firmom elektrotechnicznym, wprowadzając firmy te w błąd i wyludził w ten sposób kredyt towarowy o firmy Philips na kwotę około 30.000 zł. u firmy Tungram na kwotę 2.500 zł. oraz u innych mniejszych firm na mniejsze kwoty.

Celem przesłuchania dodatkowych świadków rozprawę odroczone. Trybunałowi przew. s. s. a. Wołoszczyk, oskarża prok. dr. Gołąb, broni osk. adw. dr. Schoenwetter.